

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Optima institutio ad bonam Christianamq[ue] degendam vitam. Cap. XVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

ctiones S. Ecclesie aspernantur, ab ea recidunt, & se in cecitate superbi spiritus, & insani sui intellectus extollunt aduersus diuinum, quo in suis Ecclesia illustrata est membris, quae scripturam nobis explanauerunt, & à Deo ad alia membra sua docenda & regenda sunt constituta.

Optima institutio ad bonam Christianamq; degendam vitam, coniugali & omnibus statibus vitu.

Caput XVIII.

Miles.

Arbitrabar bene me illuminatum esse, & pacem in mea me habere conscientia putabam, quando timorem omnem & scrupulos peccatorum abieceram, & licere mihi quidlibet facere vel omittere existimabam, atq; apud memetipsum dicebam. Cum in Christum credo, saluus ero: sed iam (sic gratia Deo) me in cecitatem quandam peruenisse animaduerto. Namq; ut modo perspicio, non ob hoc solum mandata Christus dedit, ut duntaxat ita Christum dixisse credamus, sed idem etiam nos facere quod Christus nobis tradidit, vel praecipit, oportet. *MONAC.* Rectum attingisti iter, in illo perisiste. Interim quae so dicas mihi, etiamne Lutheri libros habes? *MI.* Nimirum plusquam duos corbes plenos. *MO.* Illos oro vulcano tradas, ne ex ijs aliquis capiat offendiculum. Fecerunt hoc idem nonnulli recenter ad fidem conuersi tempore Apostolorum, qui perniciosos contulerunt libros & combusserunt eos coram omnibus. Sufficiat tibi qd tu seductus fueris. *MIL.* Hac ipsa adhuc die id faciam. Obsecro mi pater, ignosce mihi quod tam tibi molestus multis meis ineptis sermonibus & incompositis verbis fuerim. Non adeo sum peruersus, ut mea verba pra se ferunt. Multa sum locutus, ut comperti aliquid haberem de statu religioso, qui mihi charus semper fuit & venerabilis, tamen si (heu) dignus ad illum amplectendum ipse non fuerim. Nimirum mundo educatus fueram, & breui illo tempore quo periculum in monasterio faciebam (sicut & ante tibi dixi) multos reuera bonos ibi patres esse animaduerti, qui magnam nauabant operam, studebantq; ad timorem Dei me prouocare, & assidue me cohortabantur ut Deum ob oculos haberem, ut ne propter totum mundum Deum offenderem ut nihil nisi Deum vel propter Deum amarem, ut cuncta desideria mea, omnes cogitationes meas eo dirigerem, ut Deo acceptus fierem. At haec adhortabantur & exercitabant me ad omne genus virtutis. Sed eheu me miserum, quicquid huiusmodi boni mihi dicebant, vel ipsi faciebant, nihil me mouebat. Non inerat mihi vera pietas & deuotio, atque ea re manere non potui. Hac est causa, quod monachis adhuc ex animo faueam, sicubi bona monasteria aut monachos (qualis qualis mea sit vita) conspicio. Idcirco tam multa hinc scire volui & si filium haberem, qui monasterium ex cordis sui desiderio ingredi vellet, essem illi ad id adnuculo. *MONAC.* Equidem gratulor tibi mi Georgi, & tam diutini, quod tecum habui, non me tædet colloqui. Interim nihilominus te confortor & rogo, ut vitae tuae emendationem mediteris. *MILES.* Ad id paratus sum & voluntarius, sed tam multa emendare habeo, ut exhorrescam, & vbi incipere debeam ignorem. Propterea bonum desidero consilium, quo pacto exordiri debeam. *MONAC.* Ante omnia teipsum diligenter examinabis, & pec-

Libri haereticorum cui sunt exarati. Act. 19.

Ut in cœnobijs instituantur monachi ad pietatem.

& peccata totius vitæ tuæ in scripta rediges, & tum de omnibus sceleribus, ab infantia vsq; admissis, integram confessionem dices: siquidē (vt metuo) nunquam omnino rectē es confessus. *MIL.* Hoc opus, hic labor erit. *MON.* Quicquid hac in parte laboris ferendum sit, adoriri te oportet. Quocirca da operam, vt bonum confessarium accipias, qui te benē instruat. Necessē est etiā vt integrum peccata vitandi propositum arripias, nec huius rei gratia vllum velis subterfugere laborem, quem haud dubiē experturus es, peccatorum occasiones repudiando, iniusta bona restituendo, læsos conciliando, damna præstando, itemq; voluptatibus tuis & desiderijs obluendo, eadēq; frangendo: quæ omnia sunt factu necessaria. *MI.* Tuam mi parer voluntatē bonam consiliūq; animaduerto: Deus tibi rependat: adhæc omnia me prout offero. Sed vbinam confessarium aliquem peritum in his reperiam? Hic namque sunt Lutherana doctrina passim infecta, & eruditissimi qui in cœnobijs erant confessionarij, sunt expulsi. Quādoquidem cū acriter aduersus illam nouam sectam concionabatur, ciuitate eis est interdictum. Dicam tamen, quod res est, nostris in scriptura & scientia valentiores Lutheranis concionatoribus erant.

Vti quis ex Lutheranismi hæresi ad sanam mentem reductus vitam moresq; conuertere debeat.

Caput XIX.

Monachus.

Quare iam non domum, Vlmam versus equitas? Ibi bonos & doctos in Dominicanorum monasterio à confessionibus patres inuenies. *MIL.* Nullum ad hanc rem Vlmæ locum inuenire potero. Senatores enim Dominicanis concionari confessionesq; audire vetuerunt. Præterea iisdem vllam domum introire in eadē ciuitate est prohibitum etiam, in omni circaditione ipsorum. *MON.* Quid ita? *MI.* Timebant, ne ab ipsis quispiam ad veram fidē conuerteretur. Etiā dictū est mihi eiusdem ciuitatis magistratū, communi decreuisse consilio, Dominicanos quidem vi non expellere, sed tantum angustiarum, & vexationum eis conficere, vt ipsimet cedere cogantur. Hæc ideo dixerim, vt causam scias, cur Vlmæ consolatum iri non possim, Mirifica equidem & rara penes me facinora confiteri habeo. Propterea cum & alia Coloniam proficiscendi causa mihi suppetat, ibidem confiteri volo: si quam notitiam illic habes, ad bonum confessarium me perducito. *MON.* Ciuitas ista doctis bonisq; confessarijs plena est in cœnobijs, & extra. *MIL.* Mallet in cucullum peccata mea euomere. *MO.* Perge igitur in Prædicatorum monasterium ad hæreticæ prauitatis inquisitorem, qui & ipse Vlmensis est. *MIL.* Ad Doctorem Conradum? *MON.* *ACH.* Etiam. *MIL.* Doctus & interger est, probē ipsum noui. Atqui iam mihi dicito quomodo post confessionem me gerere contra meam consuetudinem malam debeam, vt non denuo labascam, & quæ præcipuē vitare peccata me oporteat. *MO.* Post confessionem vt te gerere debe- at peccat. *MIL.* Debeo Papæ vel illius parere mādatis? *MON.* Vtiq; in rebus licitis. *MI.* Ipse non est Ecclesia *MON.* *ACH.* Christus ait: Si peccauerit in te frater tuus, vade Matt. 18.